

การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลรามาริบัติ

พิศสมัย อรทัย* ค.ด. (วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา)

ศรีเวียงแก้ว เต็งเกียรติ์ตระกูล** วท.ม. (บริหารสาธารณสุข)

บทคัดย่อ: งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประชากรตัวอย่างคือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ปี พ.ศ. 2552 จำนวน 161 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย และประเมินความต้องการจำเป็นด้วย ค่า PNI^{modified} ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่ควรได้รับการพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ 1) การบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสภาพหอพัก 2) ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านจำนวนคอมพิวเตอร์ 3) การบริหารจัดการ ด้านการแจ้งข้อมูลข่าวสาร 4) การสนับสนุนทางวิชาการ ด้านการติดต่อ/ขอความช่วยเหลือจากบุคลากรสนับสนุน 5) เนื้อหาหลักสูตร ด้านการจัดหมวด/รายวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา 6) การวัดและการประเมินผล ด้านการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ 7) การพัฒนาส่วนบุคคล ด้านทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 8) วิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านความหลากหลาย ความยืดหยุ่น และความทันสมัย และ 9) การสอนของอาจารย์ ด้านวิธีการสอนที่น่าสนใจ ผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเร่งปรับปรุงสภาพหอพัก จัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ จัดระบบการแจ้งข้อมูลข่าวสาร และระบบการติดต่อ/ขอความช่วยเหลือจากบุคลากรสนับสนุน จัดหมวด/รายวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา พัฒนาการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ยืดหยุ่น ทันสมัย และน่าสนใจ

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต บัณฑิตพยาบาล

*Corresponding author, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาริบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล
E-mail: rapor@mahidol.ac.th

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาริบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล

การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลรามธิบดี

ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาใดๆ ต้องมีการกำหนดปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จากนั้นจึงนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติ และติดตามประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (สุมิล ว่องวานิช, 2548) ปัจจุบันเป็นยุคปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของประเทศไทย ที่มุ่งเน้นให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งต้องจัดทำหลักสูตรที่สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม ประกอบกับเป็นยุคที่การประกันคุณภาพการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสถาบัน ดังนั้น สถาบันการศึกษาต่างๆ จึงต้องมีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ (หรือ ปัจจุบันคือ โรงเรียนพยาบาลรามธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามความต้องการและความคาดหวังของสังคมบนพื้นฐานของปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และศักยภาพของสถาบัน นอกจากนี้ ยังจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ระดับวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ของสภาการพยาบาล (ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2550) เพื่อควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาให้บรรลุตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

จากการทบทวนระบบและกลไกการประกันคุณภาพของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี

มหาวิทยาลัยมหิดลพบว่า ได้มีการประเมินคุณภาพหลักสูตรตามตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอทุกปี นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้กำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อย่างไรก็ตามยังไม่พบผลการศึกษาอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามการรับรู้ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ทั้งนี้การศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตร จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของสถาบันและ ผู้เรียน ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงานของหลักสูตร และการปรับปรุงเนื้อหา ของหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลรามธิบดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนถึงความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่เป็นอยู่กับที่คาดหวัง ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อขจัดความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้น้อยลงหรือหมดไป นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาและระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยศึกษา

การจัดการศึกษาตามสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน กับสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังตามการรับรู้ ของบัณฑิตพยาบาลรามาริบัติ

กรอบแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยใช้แนวคิดพื้นฐานในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ปรัชญา เวสารัชช, 2545) มีองค์ประกอบรวม 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เนื้อหาหลักสูตร 2) วิธีการจัดการเรียนการสอน 3) การสอนของ อาจารย์ 4) การวัดและการประเมินผล 5) การสนับสนุนทางวิชาการ 6) การบริหารจัดการ 7) ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน 8) การพัฒนาส่วนบุคคล และ 9) การบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวก

การประเมินความต้องการจำเป็นในงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาตามแนวคิดของคอฟแมนและอิงลิช (Kaufman & English, 1981) และสุวิมล ว่องวานิช (2548) ที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนให้แก่สังคม คุณภาพที่ไม่พึงประสงค์ สะท้อนให้เห็นถึงวิธีการจัดการศึกษาที่ไม่เหมาะสม ความล้มเหลวของผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นอาจ เป็นผลจากการไม่ทราบว่าจะต้องการจัดการศึกษาเพื่อ บรรลุเป้าหมายใด จึงทำให้เกิดการใช้เทคนิค วิธีการ หรือ กระบวนการ รวมทั้งทรัพยากรที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ ดังนั้นวิธีการ และทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงส่งผลต่อ ผลลัพธ์ด้านผู้เรียนที่เกิดขึ้น การแก้ปัญหาทางการศึกษา จึงต้องแก้ที่กระบวนการจัดการศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าว การประเมินความต้องการจำเป็นจึงเข้ามาเกี่ยวข้องกับการวางแผนและการพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงจุดที่จำเป็นต้องได้รับการ แก้ไขอย่างเร่งด่วน

การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพ ที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน (what is) กับสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวัง (what should be) อย่างมีระบบ ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ (outcome gaps) จากนั้นนำความแตกต่างที่พบมาจัดลำดับความ สำคัญ และเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาปรับปรุง แก้ไข (ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย, 2548; สุวิมล ว่องวานิช 2548; Witkin & Altschuld, 1995)

การประเมินความต้องการจำเป็นในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายและระดับความต้องการ จำเป็นขั้นปฐมภูมิ ที่เน้นความต้องการจำเป็นของผู้รับ บริการ (service receivers) ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้ถือเป็น หัวใจสำคัญของกระบวนการประเมินความต้องการ จำเป็น เนื่องจากการดำเนินการจัดการศึกษาส่วนใหญ่ มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์กับบุคคลกลุ่มนี้มากที่สุด (Witkin & Altschuld, 1995) ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของ ความต้องการจำเป็นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจัดลำดับความ สำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร modified priority needs index (PNI_{modified}) ที่นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2548) ได้ ปรับปรุงจากวิธี Priority Needs Index (PNI) โดยการ หาค่าผลต่างระหว่างสภาพที่คาดหวัง (I) กับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) ทหารด้วยค่าสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็น จากระดับของสภาพที่เป็นจริง เพื่อให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย, 2548; สุวิมล ว่องวานิช 2548) ซึ่งวิธี PNI_{modified} มีข้อดีคือ คำนวณง่าย ให้ข้อสรุป ที่ดี และเมื่อถ่วงน้ำหนักจะทำให้ได้ความแตกต่างที่ ชัดเจนขึ้น (คมศร วงษ์รักษา, 2540; ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย, 2548; สุวิมล ว่องวานิช, 2542, 2548)

การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของ
บัณฑิตพยาบาลรามธิบดี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประเมิน (evaluation research) ประชากรตัวอย่างคือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ หรือปัจจุบันคือ โรงเรียนพยาบาลรามธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ปี พ. ศ. 2552 จำนวน 161 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยเป็นการตอบสนองงาญคู่ (dual response) คือ สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน (what is) และสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวัง (what should be) จำนวนทั้งหมด 35 ข้อ ใช้ประเมินการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตรวม 9 ด้าน คือ 1) เนื้อหาหลักสูตร จำนวน 2 ข้อ 2) วิธีการจัดการเรียนการสอน จำนวน 3 ข้อ 3) การสอนของอาจารย์ จำนวน 3 ข้อ 4) การวัดและการประเมินผล จำนวน 3 ข้อ 5) การสนับสนุนทางวิชาการจำนวน 3 ข้อ 6) การบริหารจัดการ จำนวน 3 ข้อ 7) ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 8 ข้อ 8) การพัฒนาส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ และ 9) การบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 4 ข้อ

การให้คะแนน 1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยกับสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังน้อยที่สุด และ 5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยกับสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังมากที่สุด แบบประเมินมีการให้คะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน จึงกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็น 5 ระดับคือ ช่วงคะแนน 1.00-1.50 หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังในระดับน้อยที่สุด ช่วงคะแนน 1.51-2.50 หมายถึง สภาพที่

เป็นอยู่/สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับน้อย ช่วงคะแนน 2.51-3.50 หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ช่วงคะแนน 3.51-4.50 หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก และช่วงคะแนน 4.51-5.00 หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบันหรือสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด นำแบบประเมินไปตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามเป็นรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (item-objective congruence: IOC) ว่าเหมาะสม (1) หรือ ไม่เหมาะสม (0) อย่างไร

การพิจารณาค่า IOC ใช้เกณฑ์ของค็อกซ์ และ วากลาส (Cox & Vargas, 1966; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548) โดยพิจารณาค่า IOC ที่มากกว่าหรือเท่ากับ .80 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ตัดสินว่ารายข้อ (item) ของแบบประเมินนั้นมีความสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการจากการพิจารณาแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน พบว่า มีข้อคำถามเพียง 1 ข้อของแบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าว ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาว่าข้อคำถามไม่เหมาะสม ได้ให้คำแนะนำด้านการปรับปรุงภาษาเพื่อให้ข้อคำถามมีความชัดเจน และเป็นที่น่าสนใจตรงกันเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำแบบประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตไปทดลองใช้กับบัณฑิตพยาบาลรามธิบดีที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินด้านความเที่ยง (reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบประเมินตามสภาพที่เป็นอยู่/

พิศสมัย อรทัย และศรีเวียงแก้ว เติงเกียรติตระกูล

สภาพปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวัง อยู่ในระดับสูงเท่ากับ .96 และ .97 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิ์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอโครงการวิจัยต่อ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ตามเอกสารรับรองเลขที่ 2552/1285 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้บัณฑิตพยาบาลรามธิบดี ที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2552 ทุกคน ทราบถึงวัตถุประสงค์ และรายละเอียดของขั้นตอนการวิจัย เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัย โดยข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบประเมินจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ การนำเสนอผลการวิจัยเป็นการนำเสนอในภาพรวม ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมวิจัย มีสิทธิ์ที่จะยกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยได้ตลอดเวลา ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบประเมินให้บัณฑิตพยาบาลตอบหลังสิ้นสุดการปฎิบัติงานที่บัณฑิตพยาบาลรามธิบดี ปี พ.ศ. 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ จากนั้นจึงคำนวณค่า modified priority needs index (PNI_{modified}) (คมศร วงษ์รักษา, 2540; ปิยะมาภรณ์ โชคอวยชัย, 2548; สุวิมล ว่องวานิช, 2548) เพื่อระบุความต้องการจำเป็น

(needs identification) ด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยใช้สูตร

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

เมื่อ I = สภาพที่คาดหวัง; D = สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงค่าที่ระบุระดับความต้องการจำเป็นด้วยค่า PNI_{modified} เป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่า PNI_{modified} มาก แสดงว่า มีความต้องการจำเป็นในระดับมากกว่าข้อที่มีค่า PNI_{modified} น้อย ความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{modified} มาก จึงควรให้ความสำคัญนำมาปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนา ก่อน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน พบว่า ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้านเนื้อหาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก มีค่าระหว่าง 3.95-4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.44-0.56 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หมวด/รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตรทันสมัย รองลงมาคือ หมวด/รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตรสอดคล้องกับความคาดหวัง/ความต้องการ ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก มีค่าระหว่าง 3.97-4.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.52-0.62 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมีความหลากหลาย ยืดหยุ่น และทันสมัย และภาระงานของรายวิชาต่างๆ ที่จัดสอนในหลักสูตรเหมาะสม ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรายข้อในการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก มีค่าระหว่าง 3.86-4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.52-0.63 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อาจารย์มีความเชี่ยวชาญ/ชำนาญในการสอน รองลงมาคือ อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการสอน และวิธีการสอนของอาจารย์ทำให้รายวิชาต่างๆ

การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของ
บัณฑิตพยาบาลรามธิบดี

ที่จัดสอนในหลักสูตรน่าสนใจ ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรายข้อ
ในด้านการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับมาก มีค่า
ระหว่าง 3.84-4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง
0.57-0.70 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เกณฑ์การสำเร็จ
การศึกษาของหลักสูตรชัดเจนและเหมาะสม รองลงมาคือ
การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
รายวิชาต่างๆ ที่จัดสอนในหลักสูตรชัดเจนและยุติธรรม
และการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ละเอียด ชัดเจน
และรวดเร็ว ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้านการสนับสนุน
ทางวิชาการอยู่ในระดับมาก มีค่าระหว่าง 3.79-4.06
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.58-0.77 ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การได้รับคำแนะนำและการสนับสนุน
ด้านการเรียนอย่างเพียงพอและเหมาะสม รองลงมาคือ
การติดต่อ/ขอความช่วยเหลือด้านการเรียนจากอาจารย์
และการติดต่อ/ขอความช่วยเหลือด้านการเรียนจาก
บุคลากรสนับสนุน ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้านการบริหารจัดการอยู่ใน
ระดับมาก มีค่าระหว่าง 3.71- 4.08 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานอยู่ในช่วง 0.58-0.78 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ ระบบการบริหารจัดการของหลักสูตรมีประสิทธิภาพ
รองลงมาคือ การแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตรมี
ความสม่ำเสมอ และการแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตร
มีความเหมาะสม ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้านปัจจัย
สนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก
มีค่าระหว่าง 3.29-4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ใน
ช่วง 0.62-0.78 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ระบบอาจารย์
ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ระบบอาจารย์
ประจำชั้นมีประสิทธิภาพ แหล่งฝึกปฏิบัติเหมาะสม กิจกรรม
เสริมหลักสูตรมีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพ
ห้องสมุดมีระบบบริการที่ดี สื่อการเรียนรู้และระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัย ห้องเรียนสะอาด สงบ
แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทดีและปลอดภัย และ
คอมพิวเตอร์เพียงพอ ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้านการพัฒนาส่วนบุคคลอยู่ใน
ในระดับมาก มีค่าระหว่าง 3.99-4.20 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานอยู่ในช่วง 0.47-0.61 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริม
ให้เกิดทักษะด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ วิธีการ
จัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะ
ด้านการคิดเชิงเหตุผล วิธีการจัดการเรียนการสอนของ
หลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร
วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้
เกิดการใฝ่เรียนรู้และกระตือรือร้น วิธีการจัดการเรียน
การสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้
ด้วยตนเอง และวิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร
ส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ
ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้านการบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวก
อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก มีค่าระหว่าง 2.92-3.80
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.84-1.04 ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สวัสดิการต่างๆ เช่น การดูแลรักษา
พยาบาล ทุนการศึกษา ฯลฯ เพียงพอและเหมาะสม
รองลงมาคือ บริการรถรับ-ส่งเอื้ออำนวยต่อการมาเรียน
ระบบคูปองอาหารมีประสิทธิภาพ และหอพักสะอาด เป็น
ระเบียบเรียบร้อย สงบและปลอดภัย ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวัง
พบว่า ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้านเนื้อหาหลักสูตรอยู่ในระดับ
มากที่สุด มีค่าระหว่าง 4.57-4.62 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานอยู่ในช่วง 0.55-0.56 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ
หมวด/รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตรทันสมัย รองลงมาคือ
หมวด/รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตรสอดคล้องกับ
ความคาดหวัง/ความต้องการ ค่าเฉลี่ยรายข้อในด้าน
วิธีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
มีค่าระหว่าง 4.40-4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ใน
ช่วง 0.53-0.71 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วิธีการจัดการ
เรียนการสอนของหลักสูตรมีประสิทธิภาพ รองลงมา
คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมีความ
หลากหลาย ยืดหยุ่น และทันสมัย และภาระงานของ
รายวิชาต่างๆ ที่จัดสอนในหลักสูตรเหมาะสม ตามลำดับ

พิศสมัย อรทัย และศรีเวียงแก้ว แต่งเกียรติตระกูล

ค่าเฉลี่ยรายชื่อในด้านการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระหว่าง 4.70-4.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.45-0.50 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อาจารย์มีความเชี่ยวชาญ/ชำนาญในการสอน รองลงมาคือ อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการสอน และวิธีการสอนของอาจารย์ทำให้รายวิชาต่างๆ ที่จัดสอนในหลักสูตรน่าสนใจ ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรายชื่อในด้านการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระหว่าง 4.60-4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.49-0.54 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรายวิชาต่างๆ ที่จัดสอนในหลักสูตรชัดเจนและยุติธรรม รองลงมาคือ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรชัดเจนและเหมาะสม และการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ละเอียด ชัดเจนและรวดเร็ว ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยรายชื่อในด้านการสนับสนุนทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระหว่าง 4.59-4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.55-0.57 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนด้านการเรียนอย่างเพียงพอและเหมาะสม รองลงมาคือ การติดต่อ/ขอความช่วยเหลือด้านการเรียนจากอาจารย์ และการติดต่อ/ขอความช่วยเหลือด้านการเรียนจากบุคลากรสนับสนุนตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรายชื่อในด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระหว่าง 4.68-4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.47-0.53 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ระบบการบริหารจัดการของหลักสูตรมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ การแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตรมีความสม่ำเสมอ และการแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตรมีความเหมาะสม ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรายชื่อในด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระหว่าง 4.61-4.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.47-0.62 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ห้องสมุดมีระบบบริการที่ดี รองลงมาคือ ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ แหล่งฝึกปฏิบัติเหมาะสม ระบบอาจารย์ประจำชั้นมีประสิทธิภาพ ห้องเรียนสะอาด สงบ แสงสว่าง

เพียงพอ อากาศถ่ายเทดีและปลอดภัย สื่อการเรียนรู้และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัย กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพ และคอมพิวเตอร์เพียงพอ ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยรายชื่อในด้านการพัฒนาส่วนบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระหว่าง 4.64-4.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.49-0.54 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมาคือ วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านการคิดเชิงเหตุผล วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านการทำงานเป็นทีม วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดการใฝ่เรียนรู้และกระตือรือร้น วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และวิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรายชื่อในด้านการบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าระหว่าง 4.62-4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.47-0.58 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สวัสดิการต่างๆ เช่น การดูแลสุขภาพ การศึกษา ฯลฯ เพียงพอและเหมาะสม รองลงมาคือ บริการรถรับ-ส่งเอื้ออำนวยต่อการมาเรียน หอพักสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย สงบและปลอดภัย และระบบคูปองอาหารมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตพบว่า ความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ 1) ด้านการบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวก ($PNI_{\text{modified}} = .36$) 2) ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = .22$) 3) ด้านการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = .21$) 4) ด้านการสนับสนุนทางวิชาการ ($PNI_{\text{modified}} = .17$) 5) ด้านเนื้อหาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = .15$) และด้านการวัดและการประเมินผล

การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของ
บัณฑิตพยาบาลรามธิบดี

($PNI_{\text{modified}} = .15$) 7) ด้านการพัฒนาส่วนบุคคล
($PNI_{\text{modified}} = .14$) 8) ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน
($PNI_{\text{modified}} = .13$) และ 9) ด้านการสอนของอาจารย์
($PNI_{\text{modified}} = .12$)

เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นด้านการจัดการ
ศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเป็นรายด้าน
พบว่า ความต้องการจำเป็นด้านการบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจาก
มากไปน้อยได้แก่ 1) หอพักสะอาด เป็นระเบียบ
เรียบร้อย สงบและปลอดภัย 2) ระบบคูปองอาหารมี
ประสิทธิภาพ 3) บริการรถรับ-ส่งเจ้าหน้าที่มาเรียน และ 4) สวัสดิการต่างๆ เช่น การดูแลรักษา
พยาบาล ทูนาการศึกษา ฯลฯ เพียงพอและเหมาะสม

ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน
การสอนที่ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมาก
ไปน้อยได้แก่ 1) คอมพิวเตอร์เพียงพอ 2) ห้องเรียน
สะอาด สงบ แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทดีและ
ปลอดภัย 3) สื่อการเรียนรู้และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
ทันสมัย 4) ห้องสมุดมีระบบบริการที่ดี 5) แหล่งฝึก
ปฏิบัติเหมาะสม 6) ระบบอาจารย์ประจำชั้นมีประสิทธิภาพ
7) กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความหลากหลายและมี
ประสิทธิภาพ และ 8) ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพ

ความต้องการจำเป็นด้านการบริหารจัดการที่
ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่
1) การแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตรมีความเหมาะสม
2) การแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตรมีความสม่ำเสมอ
และ 3) ระบบการบริหารจัดการของหลักสูตรมีประสิทธิภาพ

ความต้องการจำเป็นด้านการสนับสนุนทางวิชาการ
ที่ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย
ได้แก่ 1) การติดต่อ/ขอความช่วยเหลือด้านการเรียน
จากบุคลากรสนับสนุน 2) การติดต่อ/ขอความช่วยเหลือ
ด้านการเรียนจากอาจารย์ และ 3) การได้รับคำแนะนำ
และการสนับสนุนด้านการเรียนอย่างเพียงพอและ
เหมาะสม

ความต้องการจำเป็นด้านเนื้อหาหลักสูตรที่ควร
ได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่
1) หมวด/รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตรสอดคล้องกับ
ความคาดหวัง/ความต้องการ และ 2) หมวด/รายวิชา
ที่จัดสอนในหลักสูตรทันสมัย

ความต้องการจำเป็นด้านการวัดและการประเมินผล
ที่ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย
ได้แก่ 1) การให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ละเอียด
ชัดเจนและรวดเร็ว 2) การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของรายวิชาต่างๆ ที่จัดสอนในหลักสูตร
ชัดเจนและยุติธรรม และ 3) เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา
ของหลักสูตรชัดเจนและเหมาะสม

ความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาส่วนบุคคล
ที่ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย
ได้แก่ 1) วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริม
ให้เกิดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) วิธีการจัดการ
เรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้าน
การติดต่อสื่อสาร และวิธีการจัดการเรียนการสอนของ
หลักสูตรส่งเสริมให้เกิดการใฝ่เรียนรู้และกระตือรือร้น
4) วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริม
ให้เกิดทักษะด้านการคิดเชิงเหตุผล และวิธีการจัดการเรียน
การสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้
ด้วยตนเอง และ 6) วิธีการจัดการเรียนการสอนของ
หลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านการทำงานเป็นทีม

ความต้องการจำเป็นด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน
ที่ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย
ได้แก่ 1) วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมี
ความหลากหลาย ยืดหยุ่น และทันสมัย 2) วิธีการ
จัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมีประสิทธิภาพ และ
3) ภาระงานของรายวิชาต่างๆ ที่จัดสอนในหลักสูตร
เหมาะสม

ความต้องการจำเป็นด้านการสอนของอาจารย์ที่
ควรได้รับการพัฒนาโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่
1) วิธีการสอนของอาจารย์ทำใหัรายวิชาต่างๆ ที่จัดสอน
ในหลักสูตรน่าสนใจ 2) อาจารย์มีความกระตือรือร้น

พิศสมัย อรทัย และศรีเวียงแก้ว แต่งเกียรติตระกูล

ในการสอน และ 3) อาจารย์มีความเชี่ยวชาญ/ชำนาญ
ในการสอน (ตารางที่ 1)
โดยสรุป สภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบันของ
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเกือบทุกรายข้ออยู่ใน
ระดับมาก ยกเว้นเรื่อง คอมพิวเตอร์ หอพัก และระบบ
คูปองอาหาร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่ควรจะเป็น/
สภาพที่คาดหวังของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
ทุกรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษาของหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิตตามสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวัง และ
ค่า modified priority needs index (PNI_{modified}) (N = 161)

รายการประเมิน	สภาพที่เป็นอยู่/ สภาพปัจจุบัน		สภาพที่ควรจะเป็น/ สภาพที่คาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{modified}	ลำดับที่
ด้านการบริการ/ส่งอำนวยความสะดวกโดยรวม	3.45	.78	4.69	.44	.36	1
- หอพักสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย สงบและ ปลอดภัย	2.92	1.04	4.68	.58	.60	1
- ระบบคูปองอาหารมีประสิทธิภาพ	3.39	.98	4.62	.56	.36	2
- บริการรถรับ-ส่งเอื้ออำนวยต่อการมาเรียน	3.70	.97	4.70	.51	.27	3
- สวัสดิการต่าง ๆ เช่น การดูแลรักษาพยาบาล ทุนการศึกษา ฯลฯ เพียงพอและเหมาะสม	3.80	.84	4.74	.47	.25	4
ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนโดยรวม	3.86	.49	4.69	.41	.22	2
- คอมพิวเตอร์เพียงพอ	3.29	.78	4.61	.62	.40	1
- ห้องเรียนสะอาด สงบ แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทดี และปลอดภัย	3.66	.77	4.67	.53	.28	2
- สื่อการเรียนรู้และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทันสมัย	3.78	.71	4.65	.55	.23	3
- ห้องสมุดมีระบบบริการที่ดี	3.96	.78	4.75	.49	.20	4
- แหล่งฝึกปฏิบัติเหมาะสม	4.01	.68	4.72	.49	.18	5
- ระบบอาจารย์ประจำชั้นมีประสิทธิภาพ	4.03	.64	4.71	.48	.17	6
- กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความหลากหลาย และมีประสิทธิภาพ	4.00	.62	4.64	.51	.16	7
- ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพ	4.13	.74	4.73	.47	.15	8

การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของ
บัณฑิตพยาบาลรามารามธิบดี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษาของหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิตตามสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวัง และ
ค่า modified priority needs index (PNI_{modified}) (N = 161) (ต่อ)

รายการประเมิน	สภาพที่เป็นอยู่/ สภาพปัจจุบัน		สภาพที่ควรจะเป็น/ สภาพที่คาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{modified}	ลำดับที่
ด้านการบริหารจัดการโดยรวม	3.87	.62	4.70	.47	.21	3
- การแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตรมีความ เหมาะสม	3.71	.78	4.68	.53	.26	1
- การแจ้งข้อมูลข่าวสารภายในหลักสูตรมีความ สม่ำเสมอ	3.82	.74	4.69	.52	.23	2
- ระบบการบริหารจัดการของหลักสูตรมี ประสิทธิภาพ	4.08	.58	4.73	.47	.16	3
ด้านการสนับสนุนทางวิชาการโดยรวม	3.92	.62	4.60	.51	.17	4
- การติดต่อ/ขอความช่วยเหลือด้านการเรียน จากบุคลากรสนับสนุน	3.79	.74	4.59	.55	.21	1
- การติดต่อ/ขอความช่วยเหลือด้านการเรียน จากอาจารย์	3.91	.77	4.60	.57	.18	2
- การได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนด้านการ เรียนอย่างเพียงพอ และเหมาะสม	4.06	.58	4.63	.55	.14	3
ด้านเนื้อหาหลักสูตรโดยรวม	3.99	.43	4.59	.51	.15	5
- หมวด/รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตร สอดคล้อง กับความคาดหวัง/ ความต้องการ	3.95	.44	4.57	.55	.16	1
- หมวด/รายวิชาที่จัดสอนในหลักสูตรทันสมัย	4.03	.56	4.62	.56	.15	2
ด้านการวัดและการประเมินผลโดยรวม	4.05	.51	4.64	.46	.15	5
- การให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ละเอียด ชัดเจนและรวดเร็ว	3.84	.65	4.60	.54	.20	1
- การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของรายวิชาต่าง ๆ ที่จัดสอนในหลักสูตรชัดเจน และยุติธรรม	4.08	.70	4.70	.49	.15	2
- เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร ชัดเจนและเหมาะสม	4.23	.57	4.62	.54	.09	3

พิศสมัย อรทัย และศรีเวียงแก้ว เติงเกียรติตระกูล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามสภาพที่เป็นอยู่/สภาพปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวัง และค่า modified priority needs index (PNI_{modified}) (N = 161) (ต่อ)

รายการประเมิน	สภาพที่เป็นอยู่/ สภาพปัจจุบัน		สภาพที่ควรจะเป็น/ สภาพที่คาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{modified}	ลำดับที่
ด้านการพัฒนาส่วนบุคคลโดยรวม	4.10	.47	4.67	.45	.14	7
- วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.99	.61	4.66	.51	.17	1
- วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร	4.12	.60	4.69	.49	.14	2
- วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดการใฝ่เรียนรู้และกระตือรือร้น	4.09	.56	4.66	.54	.14	2
- วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านการคิดเชิงเหตุผล	4.14	.47	4.67	.49	.13	4
- วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.09	.56	4.64	.52	.13	4
- วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรส่งเสริมให้เกิดทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	4.20	.61	4.66	.54	.11	6
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยรวม	4.02	.47	4.53	.52	.13	8
- วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมี ความหลากหลาย ยืดหยุ่น และทันสมัย	3.99	.55	4.58	.53	.15	1
- วิธีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมี ประสิทธิภาพ	4.10	.52	4.61	.56	.12	2
- ภาระงานของรายวิชาต่างๆ ที่จัดสอนในหลักสูตร เหมาะสม	3.97	.62	4.40	.71	.11	3
ด้านการสอนของอาจารย์โดยรวม	4.22	.43	4.74	.41	.12	9
- วิธีการสอนของอาจารย์ทำให้รายวิชาต่างๆ ที่ จัดสอนในหลักสูตรน่าสนใจ	3.86	.63	4.70	.50	.22	1
- อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการสอน	4.37	.52	4.74	.45	.09	2
- อาจารย์มีความเชี่ยวชาญ/ชำนาญในการสอน	4.43	.54	4.78	.49	.08	3

การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของ บัณฑิตพยาบาลรามธิบดี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า องค์ประกอบทั้ง 9 องค์ประกอบของการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยตามสภาพที่ควรจะเป็น/สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบทั้ง 9 องค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหาหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน การสอนของอาจารย์ การวัดและการประเมินผล การสนับสนุนทางวิชาการ การบริหารจัดการ ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน การพัฒนาส่วนบุคคล และการบริการ/สิ่งอำนวยความสะดวก มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเท่า ๆ กัน และองค์ประกอบเหล่านี้ยังมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การปรับการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจึงต้องปรับปรุงหรือพัฒนาองค์ประกอบทั้ง 9 องค์ประกอบไปพร้อม ๆ กัน เพื่อควบคุมคุณภาพของการจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่พบว่า ความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการแก้ไขเร่งด่วนที่สุด 3 อันดับแรกคือ สภาพหอพัก จำนวนคอมพิวเตอร์ และการแจ้งข้อมูลข่าวสารของหลักสูตร อธิบายได้ว่า นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี ได้ผลิตบัณฑิตพยาบาลเพิ่มขึ้นตามความต้องการของสังคม และประเทศชาติ โดยรับนักศึกษาปีละ 200-250 คน แต่มีข้อจำกัดในการขยายพื้นที่หอพักสำหรับรองรับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนห้องในหอพักนักศึกษาไม่เพียงพอกับความ ต้องการ ก่อให้เกิดสภาพที่แออัดขึ้น และการพักอาศัยร่วมกันของนักศึกษาจำนวนมาก อาจทำให้การดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสงบ และความปลอดภัย ทำได้ไม่ทั่วถึง และจาก

ความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องผลิตบัณฑิตเพิ่ม อาจทำให้เกิดปัญหาด้านความไม่เพียงพอของปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน รวมถึงปัญหาด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร โดยเฉพาะอัตราส่วนของคอมพิวเตอร์ต่อจำนวนนักศึกษาที่ไม่เหมาะสมและการแจ้งข้อมูลข่าวสารของหลักสูตรที่ไม่ทั่วถึงและไม่สม่ำเสมอได้

จากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน มีคุณธรรม จริยธรรม มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความสำนึก มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อวิชาชีพ (ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2550) จะเห็นได้ว่า ความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการแก้ไขเร่งด่วนทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตโดยตรง การจัดหาหอพักนักศึกษาให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย สงบ และปลอดภัย จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีชีวิตความเป็นอยู่และสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา และหอพักนักศึกษายังเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษาในด้านการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะจะช่วยให้นักศึกษา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความเสียสละ มีการเคารพสิทธิของผู้อื่น มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม หอพักนักศึกษาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัยและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์กับนักศึกษาได้ ประกอบกับปัจจุบันเป็นยุคสังคม/เศรษฐกิจฐานความรู้ มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก การศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะการเรียนรู้ภายในห้องเรียนเท่านั้น นักศึกษาต้องแสวงหาความรู้ด้วยตนเองภายนอกห้องเรียนมากขึ้น การเรียนรู้ให้ก้าวทันวิทยาการต่างๆ นักศึกษาจำเป็นต้องเปิดรับข้อมูล สารสนเทศต่างๆ โดยเฉพาะจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในด้านของการศึกษา คอมพิวเตอร์จัดเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีขีดความสามารถสูงในการตอบสนองวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่

มีความซับซ้อน การเรียนรู้แบบรายบุคคล และการเรียนรู้ตามอรรถยาศัยได้เป็นอย่างดี การจัดให้มีอัตราส่วนของคอมพิวเตอร์ต่อจำนวนนักศึกษาอย่างเหมาะสม จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นได้ นอกจากนี้หลักสูตรยังสามารถใช้สถานที่ในหอพักนักศึกษา และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อแจ้ง/เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ประเมินความต้องการจำเป็นเฉพาะขั้นตอนของการระบุความต้องการจำเป็น (needs identification) และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (needs prioritization) ซึ่งยังไม่ครอบคลุมกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (comprehensive needs assessment) ที่ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอนคือ 1) การระบุความต้องการจำเป็น (needs identification) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดในองค์กร/สถาบัน/หน่วยงาน และระบุลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น 2) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (needs analysis) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่นำไปสู่การเกิดความต้องการจำเป็นนั้น ๆ และ 3) การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา (needs solutions) เพื่อจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นให้หมดไปโดยมีการประเมินขั้นสรุปสุดท้ายว่า ทางเลือกใดที่สมควรนำไปปฏิบัติมากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่า ความต้องการจำเป็นที่เป็นผลจากการศึกษาในครั้งนี้ยังไม่ให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงแนวทางแก้ไข แต่ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้มีประโยชน์ เพราะให้ข้อมูลที่ผู้บริหารของสถาบันจำเป็นต้องให้ความสนใจ ดูแล และแก้ไข (สุวิมล

ว่องวานิช, 2548; Region II Regional School Support and Improvement Center, 1998; Scriven, 1991; Witkin & Altschuld, 1995)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตควรเร่งปรับปรุงสภาพหอพัก จัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ จัดระบบการแจ้งข้อมูลข่าวสารของหลักสูตรและระบบการติดต่อ/ขอความช่วยเหลือจากบุคลากรสนับสนุน จัดหมวด/รายวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการ/ความต้องการของนักศึกษา พัฒนาการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ พัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายยืดหยุ่น ทันสมัย และน่าสนใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อจำกัดในการวิจัยที่พบว่า การวิจัยครั้งนี้ประเมินความต้องการจำเป็นเฉพาะขั้นตอนของการระบุความต้องการจำเป็น และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งยังไม่ครอบคลุมกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ การวิจัยในอนาคตจึงควรศึกษาสาเหตุและวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อให้ได้วิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมที่สุด รวมถึงทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นที่ได้จากการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูลความเป็นประโยชน์ของหมวด/รายวิชาทั้งหมดที่จัดสอนในหลักสูตรตามการรับรู้ของนักศึกษาและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วอย่างน้อย 1 ปี และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนพัฒนาการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาจารย์ได้อย่างมีทิศทางที่ชัดเจน

การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลรามธิบดี

เอกสารอ้างอิง

คมศร วงษ์รักษา. (2540). การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรัชญา เวสารัชช. (2545). หลักการจัดการศึกษา. Retrieved November 5, 2009, from Website: <http://area.ge.go.th/phayao1/data/b01.doc>

ปิยมภรณ์ โชคอวยชัย. (2548). การสนองความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะสารสนเทศทางการพยาบาลและอุปสงค์ผ่านผลของการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุย้อนกลับ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. (2550). หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2550. (เอกสารอัดสำเนา).

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2542). การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในวิทยานิพนธ์ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cox, R. C., & Vargas, J. S. (1966). A comparison of item selection techniques for norm-referenced and criterion-referenced test. Paper presented at the Annual Meeting of the National Council on Measurement in Education.

Kaufman, R., & English, F. W. (1981). *Needs assessment: Concepts and application*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.

Region II Regional School Support and Improvement Center. (1998). *Planning*. Retrieved May 23, 2009, from Website: <http://www.rssic.tcde.tehama.k12.ca.us/step4.html>

Scriven, M. (1991). *Evaluation thesaurus*. Newbury Park: McGraw-Hill.

Witkin, B. R., & Altschuld, J. W. (1995). *Planning and conducting needs assessments: A practical guide*. Thousand Oaks, CA: Sage.

An Educational Needs Assessment for a Bachelor of Nursing Science Program as Perceived by Ramathibodi Nursing Graduates

Pisamai Orathai* Ph.D. (Educational Research Methodology)

Sriwiengkaew Tengkiattrakul** M.Sc. (Public Health Administration)

Abstract: The purpose of this research was to assess educational needs for a Bachelor of Nursing Science program. One hundred and sixty-one Ramathibodi nursing graduates in 2009 responded to the Educational Need Assessment questionnaire. Descriptive statistics and assessing for education needs using PNI_{modified} formula were used to analyze data. The results showed that the ranking of educational needs in Bachelor of Nursing Science program from high to low were: 1) facility service and educational facility regarding cleanliness and orderly place and safety in the dormitory; 2) factors supporting learning and teaching, especially for sufficiency of computers; 3) administration and management about sharing and updating information; 4) academic support regarding communication and personal support of help seeking; 5) course contents, for instance, management of course subjects should be relevant with students' needs; 6) measurement and evaluation in regard to faculty feedback; 7) personal development regarding information technology competency; 8) learning and teaching methods about variability, flexibility, and up to date information; and 9) faculty teaching, especially for interesting technique in teaching. The findings in this study suggested that administrators who are involved with the Bachelor program should promptly improve dormitory environments and safety, support sufficient computers, establish information system, provide communication, and personal support help-seeking system, manage relevancy of the course content, provide faculty feedback, develop information technology competency, and have varied, flexible, interesting, as well as updated information for faculty teaching.

Keywords: Needs assessment, Bachelor of Nursing Science Program, Nursing graduates

*Corresponding author, Assistant Professor, Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University, E-mail: rapor@mahidol.ac.th

**Assistant Professor, Ramathibodi School of Nursing, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University